EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2023/1840

av den 10 maj 2023

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2021, avsnitt X – Europeiska utrikestjänsten

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av Europeiska unionens allmänna budget för budgetåret 2021, avsnitt X – Europeiska utrikestjänsten,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för utrikesfrågor,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0088/2023), och av följande skäl:

A. Europeiska utrikestjänsten ansvarar för förvaltningen av de administrativa utgifterna för sitt huvudkontor i Bryssel och för nätverket av unionens 144 delegationer och kontor.

B. Utrikestjänstens ansvar har utökats till att omfatta den administrativa förvaltningen av kommissionens personal vid delegationerna genom en rad servicenivåavtal.

C. Delegationernas roll är att företräda unionen och dess medborgare runt om i världen genom nätverk och partnerskap samt att främja unionens värden och intressen.

D. Utrikestjänstens särart ligger fortfarande i dess natur och ursprung, på samma sätt som när den inrättades genom sammanslagningen av personal från de tidigare avdelningarna för yttre förbindelser vid rådet och kommissionen, i vilken diplomater från medlemsstaterna har integrerats.

E. Enligt utrikestjänstens interna regler agerar utrikestjänstens generalsekreterare som delegerad utanordnare för institutionen och generaldirektören för resurshantering har rollen som huvudsaklig vidaredelegerad utanordnare.

F. Genomförandet av budgeten styrs av budgetförordningen och de interna reglerna för genomförandet av Europeiska utrikestjänstens budget.

1. Europaparlamentet noterar att utrikestjänstens budget sorterar under rubrik 7 i den fleråriga budgetramen, ”Europeisk offentlig förvaltning”, vars anslag uppgick till totalt 10,7 miljarder EUR 2021. Parlamentet noterar att utrikestjänstens budget (betalningar, inklusive bidrag från kommissionen) utgör omkring 9 % av den totala administrativa budgeten under rubrik 7 i den fleråriga budgetramen.

2. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten i sin årsrapport för budgetåret 2021 ökade sitt urval av transaktioner under ”Administration” från 48 år 2020 till 60 år 2021.

3. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten nämner att dess arbete under många år har visat att dessa utgifter på det stora hela är förknippade med låg risk. Parlamentet uppmanar dock revisionsrätten att i de kommande årsrapporterna inkludera mer omfattande uppgifter om uppfyllandet av alla krav som är nödvändiga för ett konsekvent förfarande för beviljande av ansvarsfrihet.

4. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten nämner att den fann två kvantifierbara fel i betalningar som gjorts av utrikestjänsten, varav det ena gällde avsaknaden av ett underliggande kontrakt för tjänster som köpts in av en av unionens delegationer och det andra gällde ersättningar som betalades ut till en anställd som inte hade redovisat aktuella förändringar i sin personliga situation.

5. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att revisionsrätten också anger att den inte fann några större problem med de övervaknings- och kontrollsystem som man granskade vid utrikestjänsten.

6. Europaparlamentet noterar vidare att revisionsrätten år 2015 fann betydande brister i upphandlings- och rekryteringsförfaranden som anordnats av unionens delegationer. Parlamentet noterar att revisionsrätten 2021 följde upp dessa iakttagelser genom att granska ett urval bestående av tio upphandlingsförfaranden och åtta lokala rekryteringsförfaranden som anordnades av unionens delegationer. Parlamentet noterar att utrikestjänsten 2019 förbättrade upphandlingsprocessen genom att förenkla och modernisera arbetsförfarandena vid unionens delegationer, centralisera vissa processer vid huvudkontoret och skapa nya mallar för upphandlingsdokument, och att den såg över reglerna och villkoren för anställning av lokalanställda vid unionens delegationer och utförde förhandskontroller innan de rekryterades. Parlamentet noterar slutligen med oro att revisionsrätten i fem av de tio granskade upphandlingsförfarandena fann vissa brister i hur unionens delegationer tillämpade reglerna för offentlig upphandling och konstaterade brister i alla åtta rekryteringsförfarandena för lokalanställda. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att vidta åtgärder för att lösa de problem som lett till de konstaterade upphandlingsfelen och för att förhindra framtida överträdelser av de relevanta reglerna.

7. Europaparlamentet uppmuntrar bestämt utrikestjänsten att vidta lämpliga åtgärder, såsom bättre utbildning och tydligare riktlinjer och mallar för upphandlingsdokumentationen, för att minska antalet fel när det gäller upphandlings- och rekryteringsförfaranden som anordnas av unionens delegationer, och att rapportera till de ansvarsfrihetsbeviljande myndigheterna om de åtgärder som vidtas.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

8. Europaparlamentet noterar att utrikestjänstens budget för 2021 uppgick till 767 626 000 EUR, dvs. en ökning med 5,0 % jämfört med 2020, vilket ligger mycket nära ökningen på 5,2 % 2020 jämfört med 2019. Parlamentet konstaterar att utrikestjänsten, utöver sin egen budget, också har erhållit ett belopp på 211 200 000 EUR (vilket inkluderar inkomster avsatta för särskilda ändamål och överförda belopp) från kommissionen för att täcka de administrativa kostnaderna för sin personal vid unionens delegationer. Parlamentet noterar att utrikestjänsten utöver de andra beloppen också fick bidrag för att täcka gemensamma kostnader för personal från Europeiska utvecklingsfonden vid delegationerna, vilket innebar att de totala budgetbeloppen (åtagandebemyndiganden) som förvaltades av utrikestjänsten uppgick till 1 091,1 miljoner EUR.

9. Europaparlamentet noterar att 99,4 % av utrikestjänstens slutliga budget för åtaganden genomfördes under 2021, vilket är högre än 2020 då 95,0 % genomfördes. Parlamentet noterar att 84,5 % av budgeten för 2021 genomfördes för betalningar, vilket är något högre än 2020 då 82,3 % genomfördes.

10. Europaparlamentet noterar att den slutliga budgeten för utrikestjänstens huvudkontor, efter överföringar, uppgick till 295 miljoner EUR, varav 290,5 miljoner EUR, motsvarande 98,5 %, genomfördes. Parlamentet noterar att 238,3 miljoner EUR genomfördes i betalningar, vilket motsvarar 80,8 %.

11. Europaparlamentet noterar att den slutliga budgeten för utrikestjänstens delegationer, efter överföringar, uppgick till 472,6 miljoner EUR, varav 472,4 miljoner EUR, motsvarande 99,9 %, genomfördes. Parlamentet noterar att 410,1 miljoner EUR genomfördes i betalningar, vilket motsvarar 86,8 %.

12. Europaparlamentet noterar att budgeten för it på grund av covid-19-pandemin ökades under 2021, samtidigt som budgeten för andra poster, inklusive löner, minskades. Parlamentet noterar att utrikestjänsten informerade budgetmyndigheten om tre överföringar under 2021, varav två gjordes för att hantera de ytterligare utgifter som orsakats av covid-19-pandemin och avstämningen i slutet av året.

13. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten gjorde 131 352 betalningar under 2021, varav 115 060, motsvarande 87,6 %, betalades ut inom tidsfristen. Parlamentet noterar vidare att den genomsnittliga nettobetalningstiden var 18 dagar och att andelen elektronisk fakturering var 24 %.

14. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att utrikestjänsten har undertecknat ett betydande antal servicenivåavtal, främst med kommissionen men även med andra institutioner, vilka omfattar mer än 70 olika tjänster som tillhandahålls av 16 enheter. Parlamentet noterar vidare att kommissionens räkenskapsförare (generaldirektoratet för budget) fortfarande fungerar som räkenskapsförare för utrikestjänsten, men att utrikestjänsten har ökat sin egen kapacitet att hantera vissa redovisningsfunktioner, även redovisningsfunktioner för delegationer.

15. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att antalet samlokaliseringsavtal där medlemsstater och andra av unionens enheter placerar sin personal i unionens delegationer fortsätter att öka och nådde 115 avtal i 67 unionsdelegationer med totalt 36 partner.

Intern förvaltning, resultat och internkontroll

16. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten under 2021 genomförde den största omorganiseringen av tjänsten sedan den inrättades 2011 genom att inrätta sex stora geografiska avdelningar och ett kansli för generalsekreteraren för att bättre återspegla den nuvarande geopolitiska situationen. Parlamentet noterar att ett nytt direktorat för strategisk kommunikation och framsyn också inrättades genom sammanslagningen av två avdelningar för strategisk kommunikation och avdelningen för politisk planering och strategisk framsyn i syfte att bättre hantera desinformation.

17. Europaparlamentet noterar att arbetsvillkoren vid utrikestjänstens fortfarande påverkades kraftigt av covid-19-pandemin under 2021. Parlamentet noterar särskilt att besparingar gjordes på löner på grund av långsammare rekryteringsförfaranden och på tjänsteresor, möten, konferenser osv. Parlamentet noterar att pandemin också skapade möjligheter till spridning av desinformation och utländsk manipulation och inblandning och därför bidrog till utmaningarna för utrikestjänsten.

18. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten under 2021 stod inför flera säkerhetskriser i Afghanistan, Sahel och Etiopien, där den var relativt sen med att hämta information om och reagera på förändringarna på plats, vilket ledde till brådskande evakueringar av unionens personal.

19. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att inga av unionens delegationer lämnade in reservationer under 2021.

20. Europaparlamentet noterar att olika aspekter av utrikestjänstens arbete granskas av dess internrevisor, av kommissionens internrevisionstjänst och av revisionsrätten. Parlamentet noterar att det är viktigt att säkerställa noggranna kontroller och revisioner, men att det är lika viktigt att undvika dubbelarbete.

21. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att kommissionens tjänst för internrevision i sin årsrapport om internrevisioner som genomförts under 2021, avseende tre tidigare revisioner med anknytning till samordningen mellan kommissionen och utrikestjänsten, drog slutsatsen att alla rekommendationer hade genomförts.

22. Europaparlamentet noterar att utrikestjänstens avdelning för internrevision (IAD) i sin plan för perioden 2018–2021 främst fokuserade på personalutgifter, som utgör mer än 50 % av utrikestjänstens utgifter. Parlamentet noterar att IAD:s plan för perioden 2022–2024 kommer att fokusera på andra områden som inte tidigare har täckts, t. ex. säkerhet, infrastruktur och it. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om resultatet av denna internrevision.

23. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att alla finansiella transaktioner i utrikestjänstens budget som registrerats under budgetåret 2021 kontrolleras genom stratifierat slumpmässigt urval med en metod som är snarlik den som används av revisionsrätten.

Personalresurser, jämställdhet och personalens välbefinnande

24. Europaparlamentet noterar att det i slutet av 2021 fanns 5 072 anställda vid utrikestjänsten, varav 2 303 (45,4 %) arbetade vid utrikestjänstens huvudkontor och 2 769 (54,6 %) vid unionens delegationer och kontor runt om i världen. Parlamentet noterar att detta utgör en betydande ökning med 9,2 % från 4 643 anställda 2020, varav 2 286 arbetade vid utrikestjänstens huvudkontor och 2 357 vid delegationer och kontor. Parlamentet noterar att större delen av ökningarna hade skett i delegationer och kontor där över 450 tjänster för lokalanställda överfördes från kommissionen till utrikestjänstens budget. Parlamentet noterar slutligen att utrikestjänsten fick ytterligare 47 heltidsekvivalenter 2021 från budgetmyndigheten.

25. Europaparlamentet noterar att i slutet av 2021 bestod personalen av 1 706 tjänstemän och tillfälligt anställda, 1 543 lokalanställda, 567 kontraktsanställda, 467 utstationerade nationella experter, 43 unga experter i unionens delegationer och 746 annan extern personal och praktikanter. Parlamentet noterar vidare att det dessutom fanns 3 327 anställda vid kommissionen i unionens delegationer.

26. Europaparlamentet noterar att kvinnor utgjorde 46,7 % av utrikestjänstens personal 2021, vilket är en liten minskning från 48,7 % i slutet av 2020. Parlamentet noterar dock att kvinnor utgjorde 37,4 % av AD-tjänsterna, vilket är en ökning från 37,3 % 2020. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att det har skett en relativ ökning av antalet kvinnor i alla ledande befattningar, där antalet kvinnor på mellanchefsnivå ökade från 32,7 % 2020 till 35,4 % 2021, medan antalet kvinnor i den högsta ledningen ökade från 25,5 % till 26,3 % och antalet kvinnor som delegationschefer ökade från 27,1 % till 29,4 %. Parlamentet uppmuntrar utrikestjänsten att föregå med gott exempel när det gäller att öka antalet kvinnor som delegationschefer och att bedriva feministisk diplomati, särskilt i tredjeländer med lägre standarder för jämställdhet, i syfte att främja kvinnors rättigheter och inkluderande styrelseformer.

27. Europaparlamentet gläder sig över att utrikestjänsten har utsett en ambassadör för jämställdhet och mångfald för att främja medvetenhet och inkludering av dessa aspekter i diplomati, politisk dialog och politiska beslut. Parlamentet gläder sig också över att utrikestjänsten, som en del av #NoWomanNoEUDiplomacy-strategin, öppnar mentorskapsprogram för kvinnor i AST- och lägre AD-lönegrader i syfte att erbjuda dem en karriärväg till högre befattningar. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att fortsätta att fokusera på att säkerställa en jämn könsfördelning bland personal och ledning och att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om initiativ och framsteg med att uppnå detta.

28. Europaparlamentet efterlyser effektiva strategier för jämställdhetsutbildning inom utrikestjänsten. Parlamentet betonar vikten av att investera i resurser och expertis för att ta fram utbildningsstrategier som är inriktade på tillämpningen av en jämställdhetsstrategi på internationell politik och internationella program i syfte att åstadkomma en verklig kulturförändring inom utrikestjänsten. Parlamentet påpekar att särskild uppmärksamhet bör ägnas åt införlivande av mekanismer för jämställdhetsintegrering, jämställdhetsbudgetering, konsekvensbedömningar ur ett jämställdhetsperspektiv och bekämpning av könsrelaterat våld. Parlamentet föreslår att ett omfattande utbildningsprogram antas för ett korrekt genomförande av den tredje handlingsplanen för jämställdhet på alla nivåer inom utrikestjänsten.

29. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att alla medlemsstater är representerade i personalen och framför allt att det relativa antalet anställda från de medlemsstater som anslöt sig 2004 eller senare (EU-13) har ökat och säkrade en mer rimlig fördelning av den totala personalen. Parlamentet betonar dock att stora obalanser kvarstår på ledningsnivå trots upprepade uppmaningar från Europaparlamentet att behandla denna fråga. Parlamentet är oroat över att endast 24 medlemsstater är representerade bland utrikestjänstens ambassadörer, att fördelningen är mer ojämlik och att de fem medlemsstater som har flest ambassadörer (Frankrike 19, Tyskland 18, Spanien 17, Italien 16 och Belgien 12) innehar 82 av 135 tjänster, vilket motsvarar 61 %. Parlamentet understryker sin oro över den geografiska obalansen när det gäller tjänsterna som delegationschef och upprepar sin uppmaning till utrikestjänsten att fortsätta att förbättra den geografiska balansen så att medborgare från alla medlemsstater kan företrädas på lämpligt sätt.

30. Europaparlamentet understryker att medlemsstaterna i EU-13 omfattar cirka 23 % av unionens befolkning. Parlamentet noterar att antalet chefer på mellannivå från medlemsstaterna i EU-13 ökade från 13,8 % 2020 till 16,2 % 2021, att antalet högre chefer från dessa länder ökade från 7,3 % till 8,9 % och att antalet ambassadörer från dessa länder ökade från 14,1 % 2020 till 18 % 2021. Parlamentet betonar att utrikestjänsten, liksom alla EU-institutioner, måste säkerställa att alla medlemsstater är proportionellt representerade samtidigt som kandidaternas kompetens och meriter respekteras. Parlamentet uppmanar bestämt utrikestjänsten att säkerställa den geografiska balansen för att få en lämplig representation av medborgare från alla medlemsstater som återspeglar deras mångfald, enligt vad som anges i artikel 27 i tjänsteföreskrifterna för tjänstemän. Parlamentet upprepar därför sin uppmaning till utrikestjänsten att fortsätta dialogen med medlemsstaterna för att sprida information om sina tjänster inom universitet och nationella diplomatnät.

31. Europaparlamentet noterar oroat att under 2021 var 15 chefstjänster på mellannivå och fem högre chefstjänster vid utrikestjänstens huvudkontor och fem chefstjänster på mellannivå vid unionens delegationer vakanta under en genomsnittlig period på tre månader, och att 15 anställda tjänstgjorde i ledande befattningar under tiden tjänsterna inte var tillsatta. Parlamentet uppmuntrar utrikestjänsten att bättre sprida information om sina lediga tjänster och karriärmöjligheter och att undersöka olika sätt att förbättra rekryteringen av personal.

32. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten har fortsatt genomförandet av reformen av villkoren för lokalanställda och att 62 % av de lokalanställda anslöt sig till reformen, vilket tillsammans med de nya rekryteringarna efter den 1 juni 2020 innebär att mer än 66 % av de lokalanställda omfattades av de nya reglerna den 31 mars 2022. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att förbättra utbildningen och vägledningen om unionens delegationers rekryteringsförfaranden för lokalanställda för att säkerställa att principerna om transparens och likabehandling efterlevs.

33. Europaparlamentet noterar att utrikestjänstens personal får arbeta på distans i upp till tre dagar per vecka vid utrikestjänstens huvudkontor och en dag i unionens delegationer. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att utrikestjänsten tillåter både personal vid huvudkontoret och utlandsstationerad personal vid unionens delegationer att distansarbeta tio dagar från en plats utanför anställningsorten, vilket kan öka i särskilda situationer till stöd för kollegor i komplexa familjesituationer.

34. Europaparlamentet noterar att antalet personer som var frånvarande på grund av sjukdom under 2021 ökade med 9,3 %, medan antalet sjukdagar ökade med 36 %. Parlamentet anser att detta är en relativt stor ökning och uppmanar utrikestjänsten att ytterligare undersöka om det finns något som kan göras för att förbättra de fysiska och psykiska arbetsförhållandena för att säkerställa att situationen förbättras under de kommande åren. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att vidta nödvändiga åtgärder för att minska risken för utbrändhet och säkerställa personalens välbefinnande.

35. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten inte lagrar uppgifter om funktionsnedsättningar hos personalen, men att i en undersökning riktad till all personal vid utrikestjänstens huvudkontor och i unionens delegationer uppgav 24 av 1 075 anställda att de hade en permanent funktionsnedsättning, medan 23 uppgav att de hade en kortvarig eller tillfällig funktionsnedsättning. Parlamentet noterar vidare att utrikestjänsten har bett unionens delegationer att lämna information om lämpligheten och tillgängligheten när det gäller lokalerna och den stad där de är belägna, vilket måste ses som ett första steg mot att även kunna skicka personal med funktionsnedsättning till delegationerna. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att fortsätta att rapportera om de framsteg som görs för att integrera personer med funktionsnedsättning.

36. Europaparlamentet uppskattar att utrikestjänsten har olika program för utstationering och utbyte med medlemsstater, tredjeländer, internationella organisationer och unionens institutioner, däribland Europaparlamentet. Parlamentet välkomnar särskilt att det på grund av den förbättrade situationen när det gäller covid-19-pandemin var möjligt att återuppta programmet mellan utrikestjänsten och parlamentet från och med november 2021.

37. Europaparlamentet uppskattar att utrikestjänsten tar ett relativt stort antal praktikanter både vid huvudkontoret och vid unionens delegationer, totalt 461 praktikanter, vilket ger många ungdomar möjlighet att få erfarenhet av arbete vid en av unionens institutioner. Parlamentet noterar vidare att alla praktikanter vid huvudkontoret får ett månatligt bidrag, medan de flesta praktikanter vid delegationerna (96 %) betalades av utrikestjänsten eller andra institutioner. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att vidta lämpliga åtgärder för att se till att alla dess praktikanter får en skälig ersättning.

38. Europaparlamentet uppmuntrar till fortsatta insatser för att förnya utrikestjänstens kärnpersonal och utveckla en permanent, specialiserad europeisk diplomatkår genom regelbundna öppna uttagningsprov i syfte att rekrytera personer med en mångfald av begåvningar, färdigheter och potential.

Etisk ram och transparens

39. Europaparlamentet noterar att efterlevnad av regler och normer för etiskt beteende och transparens är avgörande för alla offentliga institutioner och i ännu högre grad för utrikestjänsten som företräder unionens värden runt om i världen i sina 144 delegationer och kontor. Parlamentet välkomnar därför att utrikestjänsten nyligen har antagit principer för yrkesmässigt uppförande. Parlamentet uppmuntrar utrikestjänsten att systematiskt anordna kurser och informationsmöten i lämpligt uppförande för sin personal.

40. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten erbjuder kurser i etik inom ramen för välkomstträffarna för nyanställda och som en del av seminarierna inför utstationeringen för unionens ambassadörer. Parlamentet noterar vidare med tillfredsställelse att alla unionens utsedda chefer är skyldiga att följa en kurs om hur man skapar en arbetsmiljö utan trakasserier. Parlamentet uppmuntrar utrikestjänsten att också erbjuda en allmän kurs om etik i de obligatoriska förberedelserna inför utstationeringar vid unionens delegationer och kontor.

41. Europaparlamentet noterar att fem fall som involverade personal från utrikestjänsten utreddes 2021 av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf), varav fyra avslutades utan rekommendationer och ett avslutades med rekommendationer. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att lämna information om genomförandet av dessa rekommendationer till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten.

42. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten under 2021 inte hade någon kommunikation med Eppo, men att utrikestjänsten är redo att samarbeta och att ett initiativ till ett eventuellt samförståndsavtal mellan de två tjänsterna ligger hos Eppo. Parlamentet noterar att ett nära samarbete med både Olaf och Eppo är viktigt i en allmän bedrägeribekämpningsstrategi.

43. Europaparlamentet uppskattar att utrikestjänsten håller på att uppdatera sin bedrägeribekämpningsstrategi i enlighet med den metodik och vägledning som Olaf utfärdade 2021 om bedrägeribekämpningsstrategier. Parlamentet gläder sig över att utrikestjänsten planerar att säkerställa att medvetandehöjande kurser erbjuds alla personalkategorier. Parlamentet uppmuntrar utrikestjänsten att göra sådana kurser obligatoriska åtminstone för all personal som kommer att utstationeras utomlands. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om den nya strategin när den har färdigställts, inbegripet information om dess spridning till personalen.

44. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten tog emot 16 begäranden från Europeiska ombudsmannen, varav det i 13 fall konstaterades att inga administrativa missförhållanden förekom, medan administrativa missförhållanden upptäcktes i ett fall och två fall fortfarande är oavslutade. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att utrikestjänsten har åtagit sig att följa upp ombudsmannens rekommendationer i de två fall där ombudsmannen har utfärdat rekommendationer.

45. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten att kontrollera före detta höga tjänstemäns och delegationschefers befattningar, med tanke på deras känsliga politiska roll. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att systematiskt se över potentiellt problematiska övergångar till den privata sektorn eller till organisationer i tredjeländer, och att fortsätta att övervaka tidigare högre tjänstemäns yrkesverksamhet fram till slutet av den obligatoriska karensperioden, eftersom intressekonflikter som inte åtgärdas kan äventyra efterlevnaden av höga etiska normer inom unionsförvaltningen.

46. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att i ett antal situationer där personalen vid delegationerna angav intressekonflikter har de berörda personerna befriats från att utföra vissa uppgifter. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att utrikestjänsten tillämpade karensperioden för tre pensionerade tjänstemän i fråga om yrkesmässiga kontakter med före detta kollegor och att utrikestjänsten inte mottog något klagomål om överträdelser av denna karensperiod.

47. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten att förbjuda alla tjänstemän som har lämnat tjänsten från lobbyverksamhet och opinionsbildning under karensperioden.

48. Europaparlamentet uppmanar bestämt utrikestjänsten att utan ytterligare dröjsmål anta och genomföra sina fristående genomförandebestämmelser för extern verksamhet och externa uppdrag, som skapar en sui generis-rättslig grund för delegationschefer för att bättre skydda unionens image och anseende som helhet.

49. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten inte har någon direkt roll i unionens lagstiftning, men att den har en viktig roll när det gäller beslut om sanktioner och förhandlingar om internationella handelsavtal som har en betydande inverkan på lagstiftningen. Parlamentet anser därför att det vore oerhört relevant för utrikestjänsten att ansluta sig till unionens öppenhetsregister på basis av ett servicenivåavtal. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att offentliggöra alla möten med alla typer av lobbyorganisationer, inbegripet möten med chefer för unionens delegationer, i syfte att förbättra transparensen.

50. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att inga fall av visselblåsning rapporterades under 2021 och att utrikestjänsten tillämpar kommissionens riktlinjer om visselblåsning som är tillgängliga på utrikestjänstens intranät.

51. Europaparlamentet vill se ett slut på användningen av externa företag som enligt Yale-universitetets rankning ([1]) fortfarande är verksamma i Ryssland.

Digitalisering, cybersäkerhet och skydd av personuppgifter

52. Europaparlamentet noterar att jämfört med 2020 minskade investeringarna i it-projekt och it-utrustning med 6,4 % till 22 290 743 EUR, medan investeringarna i säkerhet ökade med 24,6 % till 5 778 000 EUR.

53. Europaparlamentet välkomnar att utrikestjänsten har fortsatt att uppgradera och förnya den tekniska utrustningen under 2021 genom att till exempel fördubbla nätverksbandbredden för bättre distansarbete och installera mer än 500 nya anordningar för videokonferenser i högkvarteret och i unionens delegationer. Parlamentet välkomnar vidare att utrikestjänsten helt digitaliserade sin personalförvaltning och sina administrativa och finansiella arbetsflöden, vilket ökar den organisatoriska effektiviteten.

54. Europaparlamentet noterar att det blir allt viktigare att beakta cybersäkerheten och välkomnar att utrikestjänsten har infört ett nytt EU Restricted-system inom hela utrikestjänsten för att garantera säker kommunikation på säkerhetsskyddsklassificeringsnivån EU Restricted och att åtgärder har vidtagits för att säkerställa att kommissionsledamöter och andra kan föra säkerhetsskyddsklassificerade samtal. Parlamentet välkomnar att utrikestjänsten placerar högt sekretessbelagd information i säkra system som är helt isolerade från andra nätverk och internet.

55. Europaparlamentet noterar med oro att utrikestjänstens system för säkerhetsinformation och händelsehantering (SIEM) under 2021 genererade över 16 000 cybervarningar, vilket ledde till identifieringen av 236 verkliga cyberattacker som inte alla ledde till dataintrång. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att fortsätta att ha ett starkt fokus på cybersäkerhet och hybridhot, särskilt sådana som sponsras av utländska stater, och att samarbeta med andra unionsinstitutioner och medlemsstater för att identifiera sådana hot och skydda unionens infrastruktur i största möjliga utsträckning. Parlamentet understryker att cybermedvetenhet och ett systematiskt utbildningsprogram för all personal, inbegripet ledningen, är centrala inslag i en effektiv ram för cybersäkerhet.

56. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att Europeiska datatillsynsmannen (EDPS) genomförde tre inspektioner avseende utrikestjänsten under 2021 och att alla inspektioner anses vara avslutade utan ytterligare iakttagelser.

57. Europaparlamentet uppskattar att utrikestjänsten har antagit en värdstrategi som säkerställer att huvudverksamheten utförs i dess lokaler och att dess uppgifter lagras på servrar som direkt ägs och kontrolleras av utrikestjänsten. Parlamentet uppmanar fortsatt utrikestjänsten att se till att unionsuppgifter i största möjliga utsträckning endast lagras i EU/EES-anläggningar. Parlamentet välkomnar vidare att utrikestjänsten fortsätter att säkerställa att information och kommunikation som rör behandlingen av personuppgifter är lätt att förstå och i full överensstämmelse med unionslagstiftningen.

([1]) https://som.yale.edu/story/2022/over-1000-companies-have-curtailed-operations-russia-some-remain

58. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten undersöker lösningar med öppen källkod på samma villkor som proprietära system och använder en rad produkter med öppen källkod för utvecklare, värdlösningar, applikationsservrar och identifiering och åtkomsthantering.

59. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att utrikestjänsten har antagit en värdpolicy och upprätthåller ett centralt register över alla informationssystem och tekniska tjänster som rör operativa tillämpningar och tjänster. Parlamentet noterar vidare att när det gäller informationssystemen i dess lokaler finns både systemet och dess uppgifter på servrar som direkt ägs och kontrolleras av utrikestjänsten, och att dataskyddsombudet säkerställer att det införts sunda kontroller av uppgiftsskydd.

Fastigheter

60. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten har ett mycket stort och komplext byggnadsbestånd som omfattar byggnaderna vid huvudkontoret i Bryssel, cirka 180 kontorsbyggnader och 150 bostäder för unionens ambassadörer runt om i världen. Parlamentet håller med om att i Bryssel och i de flesta länder i världen där unionen kan förväntas behålla sin representation kommer det på lång sikt sannolikt att göras besparingar genom att man äger byggnaderna i stället för att hyra dem.

61. Europaparlamentet uppskattar att utrikestjänsten har börjat anpassa kontorsutrymmena till nya arbetssätt för att skapa attraktiva arbetsmiljöer och säkerställa en så miljöeffektiv användning av byggnaderna som möjligt. Parlamentet vill samtidigt att denna utveckling ska genomföras i nära samarbete med personalen.

62. Europaparlamentet välkomnar varmt att utrikestjänsten stöder målet om klimatneutralitet och prioriterar byggnader med en miljöcertifiering. Parlamentet uppmuntrar utrikestjänsten att även genomföra energisparåtgärder i det befintliga byggnadsbeståndet. Parlamentet välkomnar att utrikestjänsten redan har installerat en solcellsanläggning på 355 m^2 på taket i huvudkontoret och i 18 unionsdelegationer, och uppmuntrar utrikestjänsten att öka sina investeringar i solpaneler i hela världen. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att göra en kostnads-nyttoanalys, särskilt av det system som installerats i byggnaden i Bryssel, i syfte att dela detta med andra unionsinstitutioner som hittills inte har installerat sådana system.

63. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten fortsätter att säkerställa ett starkt fokus på säkerhet både vid huvudkontoret och i unionens delegationer och kontor. Med tanke på den rådande geopolitiska situationen välkomnar parlamentet också att arbetet med att förebygga spionagehot har intensifierats. Parlamentet stöder till fullo utrikestjänsten i arbetet med att öka säkerhetsåtgärderna för att skydda både personal och fysisk och digital infrastruktur mot hot och attacker.

Miljö och hållbarhet

64. Europaparlamentet välkomnar varmt att utrikestjänsten har inrättat ett miljöledningssystem (EMS) som omfattar områden som energibesparingar, personalens rörlighet, utsläppstak för koldioxid för tjänstebilar, informationsteknik, miljöanpassad upphandling och återvinning och avfallssortering osv., som gradvis ska förbättras.

65. Europaparlamentet noterar att utrikestjänsten har antagit och genomfört initiativ till stöd för hållbar rörlighet för sin personal och fastställt mål för 2023 för omkring 80 % av personalen för användning av miljövänliga transportmedel. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om vilka framsteg som görs mot dessa mål.

66. Europaparlamentet gläder sig över att utrikestjänsten i mars 2021 började samla in miljöuppgifter från unionens delegationer avseende energi- och vattenförbrukning, avfallsgenerering, pendling, miljöanpassad upphandling och förbrukning av material såsom papper och bränsle osv. Parlamentet uppmuntrar utrikestjänsten att fortsätta och utöka detta initiativ till alla delegationer och underlätta utbytet av bästa praxis mellan delegationerna.

67. Europaparlamentet gläder sig över att utrikestjänsten deltar i den interinstitutionella helpdesken för miljöanpassad offentlig upphandling och att det beviljas stöd till unionens delegationer avseende miljökriterier för upphandlingsdokument. Parlamentet vill se att sådana kriterier gradvis delas mellan alla unionens delegationer och uppmanar utrikestjänsten att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om framstegen på detta område.

Interinstitutionellt samarbete

68. Europaparlamentet gläder sig över att överenskommelser nåtts mellan utrikestjänsten och kommissionen om utbyte av säkerhetsskyddsklassificerade dokument och att ett särskilt servicenivåavtal har ingåtts mellan utrikestjänsten och både rådets generalsekretariat och kommissionen om tillhandahållande av röst- och meddelandesystem med hög säkerhetsskyddsklassificering, vilket blir allt viktigare med tanke på det geopolitiska sammanhanget.

69. Europaparlamentet gläder sig över att utrikestjänsten ingick och undertecknade ett värdlandsavtal för unionens delegation i Förenade kungariket.

70. Europaparlamentet gläder sig över att utrikestjänsten förklarar att den har ett gott samarbete med Olaf och revisionsrätten baserat på ömsesidigt förtroende och med regelbundna möten på olika arbetsnivåer i syfte att förebygga bedrägerier och främja utredningar och löpande revisionsarbete samt genomförandet av rekommendationer. Parlamentet uppmuntrar bestämt utrikestjänsten att utveckla samma typ av förtroende och samarbete med Eppo.

Kommunikation

71. Europaparlamentet noterar att utrikestjänstens budget för strategisk kommunikation och offentlig diplomati under 2021 uppgick till mer än 26,17 miljoner EUR till stöd för kommunikationsverksamhet i huvudkontoret och i alla unionens delegationer.

72. Europaparlamentet välkomnar att det i kommunikationen ges prioritet till områden som unionens värden och intressen, insatser vid internationella hälsokriser och klimatåtgärder och att unionens delegationer har fokuserat på tematiska dagar som Europadagen, Pride Parades, kvinnodagen, klimatdiplomativeckan osv.

73. Europaparlamentet uppmuntrar utrikestjänsten att samarbeta med Europeiska datatillsynsmannen i syfte att utnyttja de två sociala medieplattformarna med öppen källkod, EU-Voice och EU-Video, som lanserades som ett offentligt pilotprojekt för att främja användningen av fria och öppna sociala nätverk.

74. Europaparlamentet betonar att utrikestjänsten har ett nära samarbete med oberoende medier och partner i det civila samhället i det östliga partnerskapsområdet för att bygga upp sin kapacitet att motverka utländsk informationsmanipulering och inblandningshot. Parlamentet gläder sig över att utrikestjänsten samarbetar med Ukraina för att stödja dess strategiska kommunikationsinsatser mot bakgrund av Rysslands oprovocerade militära aggression, i syfte att säkerställa att Rysslands manipulering av information avslöjas och motverkas.

75. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten att stärka unionens delegationer i länderna inom det östliga partnerskapet. Parlamentet understryker behovet av att bistå de länder i det östliga partnerskapet som drabbats av Rysslands militära aggression mot Ukraina och att informera om unionens politik mer effektivt till deras medborgare.

76. Europaparlamentet uppskattar i hög grad att utrikestjänsten har gjort betydande investeringar för att stärka och bygga upp motståndskraft i syfte att motverka desinformation och utländsk inblandning i unionens angelägenheter, bland annat genom en omorganisation av avdelningen för strategisk kommunikation under 2021 genom att öka antalet grupper som fokuserar på Kina, rekrytera 27 tjänstemän för strategisk kommunikation baserade vid unionens delegationer och inrätta centrum för informationsutbyte och analys i hela unionen för att göra det möjligt för utrikestjänsten att bättre bekämpa informationsmanipulering och inblandning. Parlamentet betonar att utrikestjänsten är den huvudsakliga unionsinstitution som ansvarar för att motverka utländsk inblandning.

77. Europaparlamentet uppmanar på nytt utrikestjänsten att stärka unionsdelegationernas roll i tredjeländer i syfte att förbättra deras förmåga att avslöja desinformationskampanjer som hotar demokratiska värden och som iscensätts av utländska statliga aktörer. Parlamentet uppmanar vidare utrikestjänsten att stärka unionsdelegationernas engagemang i vårt grannskap och i länderna på västra Balkan, i syfte att stödja en mer aktiv och effektiv kommunikationspolitik om det europeiska perspektivet och ge bästa möjliga stöd till de länder som deltar i prodemokratiska och proeuropeiska reformer. Parlamentet uppmanar unionens delegationer att fortsätta sina samordnade insatser för att öka synligheten för EU-finansierade projekt.

78. Europaparlamentet noterar med oro uttalandet från den höga representanten under EU-ambassadörernas årliga konferens 2022, där han uppgav att rapporterna från unionens delegationer kom för sent och att han fick bättre information från medier. Parlamentet uppmanar utrikestjänsten att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om vilka brister som har identifierats och vilka åtgärder som ska vidtas för att komma till rätta med dem.

79. Europaparlamentet uppmuntrar unionens delegationer att främja och samarbeta med lokala aktörer, det civila samhällets organisationer och arbetsmarknadens parter i tredjeländer för att stimulera den sociala dialogen och dialogen om rättsstatsprincipen, grundläggande rättigheter och kampen mot korruption. Parlamentet uppmanar unionens delegationer att noga övervaka situationen för demokratin i de olika länderna och att tillhandahålla logistiskt och tekniskt stöd till människorättsförsvarare och försvarare av urbefolkningar, särskilt kvinnor. Parlamentet uppmanar unionens delegationer att fortsätta sina samordnade insatser för att öka synligheten för unionsfinansierade projekt.